

Zorgroutes interne en externe zorgstructuur in basisscholen

Versie 22 augustus 2014

Inhoud

1. Inleiding CJG en zorgroutes
2. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
3. Criteria zorgroutes
4. Uitgangspunten
5. Interne zorgstructuur: Signaleren en (eerste) beoordeling
6. Externe Zorgstructuur: Toeleiding naar het CJG
7. Overige afspraken

1. Inleiding

Doel van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is het bieden van snelle, effectieve en afdoende hulp aan kinderen/jongeren en hun ouders/opvoeders: een sluitende aanpak, waarbij de coördinatie van zorg een essentieel onderdeel is.

Als leidraad om te komen tot deze sluitende aanpak is het Drents Ketenmodel Jeugd en Gezin gehanteerd.

De zorgroutes zoals beschreven in dit document hebben betrekking op de basisscholen. Het betreft de zorgroutes van kinderen en ouders in deze basisscholen (daar waar kinderen en ouders komen) die geen kernpartner in het CJG zijn, maar belangrijke samenwerkingspartner van het CJG.

Kernpartners in het CJG zijn:

- o GGD JGZ 0-19 jarigen
- o NoorderMaat (School) Maatschappelijk Werk
- o Bureau Jeugdzorg
- o Stichting Welzijn in Noordenveld
- o Gemeente Noordenveld

In de zorgroute wordt gesproken over de CJG medewerker. In de basisschool is dat de school maatschappelijk werker (SMW) en de verpleegkundige of schoolarts van de GGD.

2. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Iedereen die werkt met kinderen of volwassenen, moet van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport werken met een meldcode. Deze meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is bedoeld voor professionals. Het is een stappenplan dat zij kunnen gebruiken als ze vermoedens van mishandeling hebben. De meldcode kent 5 stappen en is geïntegreerd in onderliggende zorgroute:

- Stap 1: in kaart brengen van signalen.
- Stap 2: collegiale consultatie en zonodig raadplegen van het advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.
- Stap 3: gesprek met de cliënt.
- Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.
- Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

3. Criteria voor zorgroutes

- o Eenvoudig te hanteren (keep it simple).
- o Duidelijkheid; verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten helder zijn.

- Snelheid van handelen moet bevorderd worden als dit in het belang van het kind is.
- Het CJG draagt zorg voor terugkoppeling naar de signaleerder en indien nodig naar de huisarts in afstemming met de ouder(s)/opvoeders of de jongere. De terugkoppeling gaat over dat het signaal opgepakt is en in principe niet over of en wat de zorg is.

4. Uitgangspunten

- Zorgen over kinderen worden zoveel mogelijk *direct* besproken met de ouders.
- De samenwerking met het CJG wordt standaard in de schoolgids van de basisscholen vermeld.
- Er is per basisschool een vast contactpersoon vanuit het CJG en bij vakantie of ziekte een vaste vervanger. Dit is voor de basisscholen de school maatschappelijk werker van NoorderMaat. De contactpersoon van het CJG heeft op reguliere basis overleg ten behoeve van:
  - Informatie voorziening
  - Adviezen
  - Ondersteuning en consult
  - Overdracht en terugkoppeling
- De basisscholen zijn op de hoogte van de volledige voorlichtingsactiviteiten die op aanvraag vanuit het CJG kunnen plaatsvinden.
- De aanmelding naar het CJG gebeurt bij voorkeur via een warme overdracht vanuit de basisscholen.
- De ouders/opvoeders zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk en worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij een hulpverleningsplan.
- De basisscholen schakelen zodra het de eigen organisatiecompetenties overstijgt, het CJG in.
- Het CJG brengt de situatie van het kind en of gezin verder in kaart en draagt zorg voor het inzetten van de juiste interventie.
- Het CJG onderhoudt zodanige contacten met Bureau Jeugdzorg dat indien indicatiestelling voor zorgvormen nodig is, deze snel afgegeven kan worden door BJZ. Het CJG en de basisscholen leveren samen met de ouders de daarvoor benodigde informatie aan.

5. Interne zorgstructuur: Signaleren en (eerste) beoordeling

Situatie:

Er is een signaal bij de basisschool.

STAP 1 In kaart brengen van signalen

De leerkracht signaleert een probleem of heeft twijfels of vragen over de ontwikkeling of opvoeding van het kind.

De leerkracht meldt en bespreekt de signalen intern met duo partner of collega.

STAP 1.1

De leerkracht gaat een kort gesprek met de ouders aan om te checken of het signaal bekend is bij de ouders. Direct zorg delen en het gesprek aangaan met de ouders houdt alles prettig en open.

De leerkracht maakt een notitie in het kinddossier.

STAP 2 Collegiale consultatie en advies

De leerkracht meldt aan en bespreekt het signaal met de IB-er.

Vanaf dit punt in de zorgroute doet de IB-er de verslaglegging.

Stap 2.1

Afhankelijk van het signaal en de situatie onderneemt de IB-er een actie:

- a) De IB-er gaat zelf het kind observeren in de klas
- b) De IB-er voert consultatief overleg met de GGD en/of het SMW

STAP 3 Overleg met ouders (en indien mogelijk met het kind)

De IB-er en de leerkracht besluiten dat het signaal met de ouders wordt besproken. Dit is altijd een apart, op zichzelf staand gesprek.

STAP 3.1

De basisschool bespreekt het signaal met de ouders. Dit gesprek wordt nooit alleen gevoerd. Het gesprek wordt gevoerd door de leerkracht samen met IB-er of de directeur.

Afhankelijk van het signaal en de reactie van de ouders kan dit gesprek afdoende zijn.

In het gesprek wordt tevens direct een concrete afspraak gemaakt over hoe en wanneer de ouders een terugkoppeling geven aan de IB-er of de directeur. De richtlijn is dat de ouders binnen 2 tot 3 weken een terugkoppeling geven.

Indien dit na de afgesproken termijn niet is gebeurd, zal de IB-er zelf in contact treden met de ouders.

STAP 4 Wegen van aard en ernst van de zorg

Wanneer het in het gesprek met de ouders helder wordt dat alleen het betreffende gesprek niet afdoende is, worden er direct afspraken gemaakt over het vervolg. De ouders wordt geadviseerd een afspraak te maken met:

- GGD (schoolarts of de verpleegkundige)
- of
- SMW

6. Externe Zorgstructuur: Toeleiding naar het CJG

STAP 5 Beslissen: hulp organiseren of melden

De IB-er neemt contact op met de GGD of het SMW om een aankondiging te doen van de aanstaande aanmelding (al dan niet bekend van het consultatieve overleg).

STAP 5.1

De ouders plannen een afspraak bij de GGD (via de IB-er) of het SMW. Deze afspraak kan plaatsvinden op school, thuis of op kantoor van de GGD of het SMW.

- De afspraak bij de GGD kan met of zonder de ouders zijn en met het kind. Dit naar inschatting van de IB-er.
- De afspraak bij het SMW is in eerste instantie met de ouders maar zonder het kind.

De inhoud van de hulpverlening van de GGD en het SMW is maatwerk. Een intake met de ouders en het geven van opvoedondersteuning kan soms voldoende zijn. In andere situaties is het noodzakelijk om het kind zelf te zien en/of te spreken.

STAP 5.2

De CJG-er geeft op hoofdlijnen een terugkoppeling aan de IB-er. Dit gaat over dat er een contact is geweest en niet wat het contact is geweest. In ieder geval wordt duidelijk dat er wat wordt gedaan en wat de voortgang is. Afhankelijk van het behandelplan kan dit of direct of tijdens het 6-wekelijks overleg op de basisschool.

Wanneer het behandelplan is afgerond wordt dit ook teruggekoppeld aan de IB-er.

STAP 5.3

De IB-er geeft intern een terugkoppeling aan de leerkracht.

STAP 5.4

Afhankelijk van het signaal vindt eventueel toeleiding naar het Multi Disciplinair Team (MDT) van het CJG plaats. Dit gebeurt na akkoord van de ouders indien:

- A. De CJG-er direct na het gesprek met de IB-er, wil dat er andere disciplines meekijken (bij vermoeden van meervoudige problematiek).
- B. Het inzetten van de eigen expertise heeft plaatsgevonden, maar ontoereikend blijkt te zijn en het meekijken van andere disciplines wenselijk is.

STAP 5.5

De CJG-er meldt aan de IB-er dat een zorgplan is opgesteld binnen het MDT (niet wat de inhoud van het zorgplan is). In ieder geval wordt duidelijk dat er wat wordt gedaan en wat de voortgang is. Afhankelijk van het plan kan dit of direct of tijdens het werkbezoek aan de school.

Wanneer de school een rol kan spelen in de begeleiding, hulp of zorg (vanzelfsprekend binnen de eigen competenties) dan wordt deze betrokken bij het opstellen van het plan.

Indien de hulp uitgevoerd wordt door meerdere organisaties (bij meervoudige problematiek) zal het MDT Coördinatie van Zorg inzetten. Vanuit deze Coördinatie van Zorg wordt **samen met de ouders** door 1 team, voor 1 kind/gezin, 1 gezamenlijk hulpverleningsplan opgesteld.

Wanneer de basisschool een rol kan spelen in de begeleiding, hulp of zorg (vanzelfsprekend binnen de eigen competenties) dan wordt de basisschool betrokken bij het opstellen van het hulpverleningsplan.

7. Overige afspraken

1. De basisschool maakt zich zorgen maar de ouders staan niet open voor hulp

- Indien de IB-er in de basisschool zich zorgen maakt over de ontwikkeling en of opvoeding van het kind en de ouders staan niet open voor hulp kan:
  - De IB-er de casus anoniem inbrengen bij het SMW en/of de GGD voor consultatie en advies
- Indien de IB-er zich blijvend zorgen maakt en de ontwikkeling van het kind ernstig belemmerd wordt of de veiligheid in het geding is en de ouders nog steeds geen hulp willen:
  - Doet de directeur een melding bij AMK bij vermoeden van kindermishandeling (conform de Meldcode en het protocol kindermishandeling van de eigen organisatie). Dit moet gemeld worden aan de ouders.

2. Urgentie

- In geval van urgentie neemt de directeur, in overleg met de ouder, telefonisch contact op met het SMW of de GGD en vindt er binnen 24 uur een eerste overleg plaats tussen het SMW of de GGD en de ouder.

3. Crisis

- In geval van crisis (acuut gevaar) belt de directeur naar:
  - de Crisisdienst van Bureau Jeugdzorg Drenthe **(0592-383790)**
  - 112 (o.a. politie)
  - de huisarts

Schoolstraat 50
9301 KC Roden
Tel. (050) 317 65 09

www.cjgnoordenveld.nl
info@cjgnoordenveld.nl

Roden, 24 februari 2012

Bertien Damhuis, NoorderMaat
Machteld Uijthoven, NoorderMaat
Esher Oldenburger, GGD Drenthe
Mathilda Oudman, directeur De Hekakker
Jan Rooks, directeur De Hoeksteen
Johan Boelman, directeur OPON
Christien Langeler, procesmanager Coördinatie van Zorg CJG Noordenveld
Wieke de Jong, projectleider CJG Noordenveld